

" Waterkwaliteit en visbestand in de Rupelmondse Kreek anno 2025 "

1. Inleiding

De Rupelmondse Kreek nabij Kruibeke ligt in de provincie Oost-Vlaanderen langs de Schelde.

De Rupelmondse Kreek heeft een oppervlakte van 11,17 hectare en de gemiddelde diepte varieert van zeer ondiep tot maximaal 4,5 meter in enkele geulen in de kreek.

De oevers zijn veelal begroeid met riet, overhangende bomen en struiken. Op enkele plaatsen groeien velden met emerse vegetatie in de vorm van gele plomp. Er is geen submerse vegetatie aangetroffen, met uitzondering van de meest zuidelijke tak van de kreek. Op verschillende plaatsen zijn onderwaterstructuren (bomen) en vooroevers aanwezig. Ter hoogte van de Schelde bevindt zich een inlaat, waar (licht brak) water kan worden ingelaten.

2. Waterkwaliteit

De Rupelmondse Kreek in Kruibeke behoort tot geen enkel waterlichaam en wordt dus niet bemonsterd voor de Europese Kaderrichtlijn Water. Er zijn evenmin analysesresultaten beschikbaar.

3. Afvissingen

In het Vlaamse Gewest bevinden zich diverse meervormige, stilstaande viswateren die van groot belang zijn voor de openbare visserij. Het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) is verantwoordelijk voor het visstandbeheer in deze wateren.

Het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) heeft VisAdvies BV en Visserij Service Nederland opdracht verleend om onderzoek uit te voeren in de provincie Oost-Vlaanderen naar het visbestand in de Rupelmondse Kreek.

Ecologische gilden

Naast de vissoortsaamenstelling, zijn de aangetroffen vissoorten op haar beurt weer ingedeeld in ecologische groepen (gilden). De ecologische groepen zijn samengesteld op basis van verschillende geografische zones in de rivier (Noble & Cowx, 2002).

Eurytope soorten (Eury)

Deze vissoorten komen voor over een breed traject van milieugradiënten. Alle stadia van deze vissoorten komen zowel in stilstaand als stromend water voor en kunnen in vrijwel elk type zoetwater overleven. Tot deze groep behoren de meest voorkomende soorten.

Limnofiele soorten (Li)

Deze vissoorten zijn in alle levensstadia gebonden aan stilstaand water met een rijke begroeiing. Deze soorten zijn voornamelijk de begeleidende soorten van de brasemzone. Snoek is daar een uitzondering op en komt ook voor in klein stromend water met waterplanten of andere schuilgelegenheden.

Rheofiele vissoorten (Rh)

Deze vissoorten zijn in alle of sommige levensstadia gebonden aan stromend water. Het water moet in verbinding staan met een beek, de rivier of de zee. Deze vissoorten zoeken in de paaitijd stromend water op, maar verblijven als volwassen vis veelal in stilstaand water.

De bemonsteringen zijn uitgevoerd op 4 oktober 2023.

a) Vissoortensamenstelling en bestandschatting in 2023

Er zijn 11 vissoorten en één hybride aangetroffen.

Baars, blankvoorn, brasem, kolblei, pos, snoekbaars en snoek zijn de aangetroffen eurytope vissoorten. Bittervoorn, rietvoorn en zeelt zijn de aangetroffen limnofiele vissoorten. Daarnaast is één exoot waargenomen; zonnebaars.

In Tabel 3.4 zijn achtereenvolgens de bestandschattingen weergegeven met betrekking tot de visbiomassa (kg/ha) en in aantal/ha. De visbiomassa wordt geschat op 85,5 kg/ha en de visdichtheid op 1.876 vissen/ha.

De visstand bestaat op basis van gewicht voor 94% uit eurytope vissoorten, 1% uit limnofiele vissoorten en voor 5% uit exoten. Op basis van gewicht wordt het visbestand gedomineerd door brasem (62%) en snoek (11%). In aantallen wordt het visbestand gedomineerd door brasem (28%).

De Rupelmondse Kreek wordt getypeerd als een ondiep stilstaand water. Het water komt op basis van de visstand en de omgevingseigenschappen het dichtst bij een blankvoorn-brasem viswatertype.

De brasem neemt het grootste gedeelte van de biomassa in, gevolgd door blankvoorn en snoek.

Ook zijn enkele limnofiele vissoorten aangetroffen zoals bittervoorn, rietvoorn, en zeelt. De dichtbegroeide rietoevers en lievalden bieden een goed habitat voor deze soorten. Het water kent een grote variatie in oevers, waterdiepte, begroeiing en schuilmogelijkheden. Deze structuren zijn ook zeer geschikt als paai- en opgroeigebied. Van vrijwel alle soorten is de natuurlijke rekrutering goed. Op het water is de snoek de belangrijkste predator. Het snoekbestand van 16,2 kg/ha heeft een regulerend effect op de prooivisstand.

De visbiomassa ligt met 85,5 kg/ha onder de draagkracht die dit watertype kenmerkt (350-600 kg/ha). Het bestand bestaat uit relatief veel jonge vis en zal zich de komende jaren naar verwachting verder ontwikkelen. De grote variatie in structuur en goede voedselbeschikbaarheid zorgt voor een gevarieerd visbestand met zeer veel soorten.

b) Eerdere visstandonderzoeken

In 2012 en in 2017 is eerder onderzoek uitgevoerd in de Rupelmondse Kreek.

Er is een lichte schommeling te zien in soorten tussen de verschillende jaren, waarbij in 2023 de minste vissoorten zijn waargenomen. In 2023 missen de alver, karper, kolblei, vetje en marmergrondel ten opzichte van het vorige meetmoment in 2017.

Opvallend is de grote stijging in de biomassa van de brasem. Deze toename leidt ertoe dat het type viswater in 2023 wordt gekenmerkt als blankvoorn-brasem viswater, terwijl het in 2012 en 2017 nog geklasseerd werd als snoek-blankvoorn viswater. Hoewel in de vangsten bij dit en eerdere onderzoeken meestal een ontbrekende soort, weten we van hengelaars dat er in de Rupelmondse Kreek ook Europese meerval voorkomt.

VERBEIREN Marc

Wolvertem, september 2025

{ BRON : schriftelijke parlementaire vraag gesteld door Vlaams volksvertegenwoordiger Eva DE BLEEKER in het Vlaams Parlement ; zie :

vraag gesteld aan de minister van Omgeving (Milieu) Jo BROUNS :
“ *Bulletin van Vragen en Antwoorden* “ , Vlaams Parlement , zitting 2025-2026 , vraag nr. 776 van 12 mei 2025 } .

TABEL 3.4

TABEL 3.5